

Ze zákopu NA VANDR

Útočné nože známe už od dob první a druhé světové války. Některé se hodily jen k zabíjení nepřátel, další měly sloužit jako praktický nástroj pro přežití zákopové mizérie. A právě takový model začal vyrábět český tvůrce Jaromír Kotěra

autor | Norbert Rychlý

Když se první celosvětový válečný konflikt dostal na přelomu let 1914 a 1915 do patové situace, všechny bojující armády se začaly zakopávat. Po celé Evropě, v části Asie či v afrických koloniích vznikaly rozsáhlé obranné systémy založené na zemních krytech a spojovacích okopech. Vědci a vývojáři zkoušeli dát svým vojákům do rukou všemožné prostředky, aby je dokázali překonat. Mezi složitější patřily první samopaly, ty nejprimitivnější zastupovaly třeba bižaký podobné středověkým palcátům. Objevily se i útočné nože: zbrusu nová kategorie chladných zbraní, která se vyvinula z dělostřeleckých tesáků a dlouhých puškových bodáků.

CESTA KE KRÁTKÉ ČEPELI

S tím, jak světové velmoci mobilizovaly miliony mužů, rostla potřeba začít šetřit

strategickým materiálem. No a konečně se objevila také snaha vybavit vojáky víceúčelovým prostředkem, který by jim usnadnil přípravu jídla, opravu poškozenej výstroje anebo přípravu třísek na otop. Německé vojsko tak masově nakupovalo krátký pevný nůž s prostým názvem Grabendolch neboli zákopová dýka. Novinka se setkala s kladným přijetím, a to na obou stranách fronty – praktická a kvalitně zpracovaná kudla patřila taktéž k oblíbeným kořistním předmětům dohodových vojáků. Poté, co uplynulo křehkých 20 let míru a svět se znovu ocitl ve válce, německým průmyslníkům přistála na stole objednávka na další sérii zákopových nožů. Nové „útočáky“ se sice podobaly prvoválečným předchůdcům, ovšem bylo tu několik výrazných změn: tak zaprvé se počítalo s nošením ve vysoké holince anebo za lemem saka uniformy, kde jej měl voják hned při ruce.

Útočný nůž Puma Solingen dostávali za druhé světové války němečtí vojáci. Patřil také k oblíbeným kořistním zbraním. Jaromír Kotěra vyrobil jeho špičkovou repliku

Srovnání dvou generací: nahoře originální Grabendolch z první světové války, dole jeho druhoválečný následovník (respektive česká replika)

Že nejde o originální výrobek solingenské Pумы prozrazuje jen podpis mistra Kotěry

Za druhé došlo ke zjednodušení designu, což mělo stlačit cenu bojové pomůcky. Mezi výrobci se nejvíce blýskla značka Puma Solingen, která přišla s modelem nadčasového vzhledu. Není divu, že zájem o nože s logem šelmy neochladl ani dnes a cena Pумы v pěkném stavu může atakovat i cenu 9 000 Kč. Nosit cenného ocelového veterána na vandr

(než jej nahradil neméně známý UTON). Kotěrova verze německé pумы přitom neslouží jen pro parádu – pokud si pořídíte nůž ve verzi s ocelovým pouzdrém, můžete ho nosit nejen za lemem bundy či ve zmiňované botě, ale díky silnému klipu i na batohu nebo v jakékoliv hlubší kapse. Střenky z ořešáku jsou precizně slícované s full-tangovou rukojetí,

doslova odskakovaly třísky z proschnutých smrkových polínek a úzký hrot bez problémů projel starou motocyklovou pneumatikou. Zdůrazňuji, že kus, který se mi dostal do ruky, nebyl předeem určený k testování – přesto měl precizní ostří, což se bohužel nedá říct o mnoha konkurentech světových značek. Pokud máte rádi historické nože, ale zároveň nechcete vyrážet na vandr s obrovským tesákem Jamese Bowieho, tady máte zajímavou alternativu. Ovšem pozor: o výrobky Jaromíra Kotěry je značný zájem v současnosti musíte u Bushcraftshop.cz počkat na novou zásilku „útočáků“.

Puma se nosila ve vysoké holínce anebo za lemem saka uniformy, aby ji měl voják hned při ruce

tak není nejrozumnější nápad, nehledě na fakt, že se velmi špatně sahání. V posledních letech tak vznikla celá řada lepších i horších replik, často vydávaných za originály. A pak se objevil špičkově zpracovaný KKnives Puma od českého nožíře Jaromíra Kotěry, který sídlí a tvoří v obci Hoříčky poblíž Náchodu.

V LESE JAKO DOMA

V Kotěrově životopise se dočtete, že výrobu nožů rozjel kolem roku 2003, tedy v době, kdy nastoupil na první výuční obor. Láska k železu a oceli jej už neopustila a český nadšence do chladných čepelí už vyrobil celou řadou podařených replik nejslavnějších nožů. Kromě zmíněné Pумы je to třeba klon hrozivé rakousko-uherské dýky M1917 přezdívané mrkev. K němu se přidal legendární VO7: štíhlý „útočák“, kterým byli vyzbrojeni čs. vojáci od počátku 50. let do roku 1975

což platí i o trojici plochých zapuštěných nýtů, které jsem v dlaní při pevném stisku vůbec necítil.

Při práci mi skvěle seděla drobná oválná zástita: při bodání se do ní zapřete palcem a ukazovákem, při řezání zase brání sklouznutí dlaně na ostří. Modernímu bushcraftovému pojetí nože vyhovuje zkosené falešné ostří, díky kterému se s čepelí dostanete i do špatně přístupných míst – pak poslouží i jako nouzový stahovák. KKnives Puma je vyrobený z uhlíkové oceli ČSN14260, takže dobře drží ostří, ale vyžaduje alespoň trochu péče, aby nechytil korozivní lišku. Výbrus je hodně řezivý a má krátkou fazetu – ostření tak s trochou cviku zvládnete i mimo domov.

FUNGUJE I DNES

S nožem se mi dobře porcovalo syrové maso a zelenina, od tenké čepel

KKnives Puma s ocelovým pouzdrém

Materiál čepel: uhlíková ocel ČSN14260

Celková délka nože: 250 mm

Délka čepel: 143 mm

Tloušťka čepel: 4 mm u rí-cassa, ke špici se zužuje

Pouzdro: ocelové, černě lakované

Střenky: ořešák (paroží a jiné materiály lze po domluvě za příplatek)

www.bushcraftshop.cz

Cena: 3 861 Kč

Dokonalá replika

Praktická štíhlá čepel

Použitelný pro bushcraft

Přírodní střenka vyžaduje péči